

Виртуална изложба на
РБ “Н. Вранчев”

ЕДУАРД МАНЕ

185 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО МУ

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

„Именно
искреността
придава на
произведенията
онзи характер,
който ги кара да
приличат на
протест, докато
всъщност
художникът само се
опитва да изрази
усещанията си”

МАНЕ

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

- ✘ **Едуард Мане**, френски художник импресионист
- ✘ Роден: 23 януари 1832 г., Париж, Франция
- ✘ Починал: 30 април 1883(51 г.), Париж, Франция
- ✘ Известни творби: „Любител на абсента“ (1858), „Закуска на тревата“ (1863), „Олимпия“ (1865), „Барът на Фоли Бержер“ (1882)
- ✘ Повлиян: Франс Халс, Диего Веласкес, Франсиско Гоя
- ✘ Награди: Орден на Почетния легион

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

- ✘ През 1842 г. Мане постъпва в колежа в Роден. Предпочита рисуването пред ученето – училищните му тетрадки са изпълнени със самобитни и талантлив рисунки. Бащата мечтае синът му да се посвети на юридическа кариера, но вуйчо му, Едмон-Едуар Фурние, убеден в художественото призвание на момчето го съветва да посещава лекции по живопис.
- ✘ През 1848 г. след завършване на колежа се сблъсква с несъгласието на баща си да се посвети на рисуването. Тогава той решава да стане моряк. Проваля се на изпитите във Висшето военноморско училище и 16-ят юноша става юнга на учебния кораб „Хавър и Гваделупа“. По време на курса към Рио де Жанейро той много рисува, използвайки за модели членовете на екипажа.
- ✘ Мане: „Пътуването до Бразилия ме научи на много неща. Колко нощи прекарах, наблюдавайки играта на светлината и сянката, отразена върху дирята, която корабът оставя след себе си! По цели дни не свалях поглед от линията на хоризонта. Ето кое ме научи да рисувам небето както трябва.“

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

- ✘ През 1849 г. след завръщането си в Париж Мане още веднъж – и отново неуспешно кандидатства във Военноморското училище.
- ✘ Постъпва в ателието на Томас Котюр. По това време Мане има свои възгледи за живописиста и влиза в конфликт с учителя. През 1856 г. се разделя с Котюр, понеже е убеден, че си струва да се учи от майсторите, които открива в Лувъра и които са по-близко до съвременния човек, отколкото представителите на академичното изкуство като Котюр и подобните на тях. Особено му допадат творбите на Тициан, Рубенс, Веласкес и др.

ТВОРЧЕСТВО

- ✘ Произведенията на Мане заемат изключително място в историята на изкуството. Малко революции в областта на изкуството са били така решаващи и с толкова много последици, както революцията, която предизвиква той. Картините му създават нова естетика, отразяваща непознат до този момент свят. Мане къса с академизма и общоприетите стереотипи. Той е последният от великите класици и първият художник на съвременността.
- ✘ От всекидневието го вдъхновяват най-разнообразни теми за творчество, към които пристъпва с неизменния си ентузиазъм: мъже и жени, предмети и цветя, морски пейзажи и смърт, музика и литература. Произведенията му възмущават критиката и довеждат до обществени скандали, въпреки че Мане никога не се опитва да провокира когото и да било. Той просто иска да направи живописца по-съвременна.
- ✘ Явявайки се една от вечните загадки на световната живопис, днес картините му увличат и поразяват.

ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

„Пиячът на абсенд” (1859г.) е първата картина, която Мане представя пред журито на Салона. Темата, свободния рисунък и своеобразния стил дълбоко се различават от общоприетите и предизвикват неодобрението на почти цялото жури (с изключение на Дьолакроа).

Картината е отхвърлена.

Когато показал картината на бившия си учител Кутюр, той му казал: „Приятелю, тук има само един пияч на абсент и той е именно художникът, който е създал тази безмислица”.

ГАЛЕРИЯ

През 1861г. журито допуснало до Салона две негови творби портрета на родителите на художника и „Китаристът”, донесъл му отличие.

ГАЛЕРИЯ

„Музика в градината Тюйлери ” - 1862 г. изобразява прочуто място за срещи на парижката бохема. Заради тази картина Мане си спечелва името „художник на своето време”, високо ценен от приятеля му Бодлер. Избраната от Мане тема е неочаквана за епохата, в която живее.

„Ако можеш да се окажеш там – казва писателят **Емил Зола**, - аз бих помолил ценителя на изкуството да застане на почитателно разстояние; тогава той ще види, че тези петна живеят, а тълпата говори...”

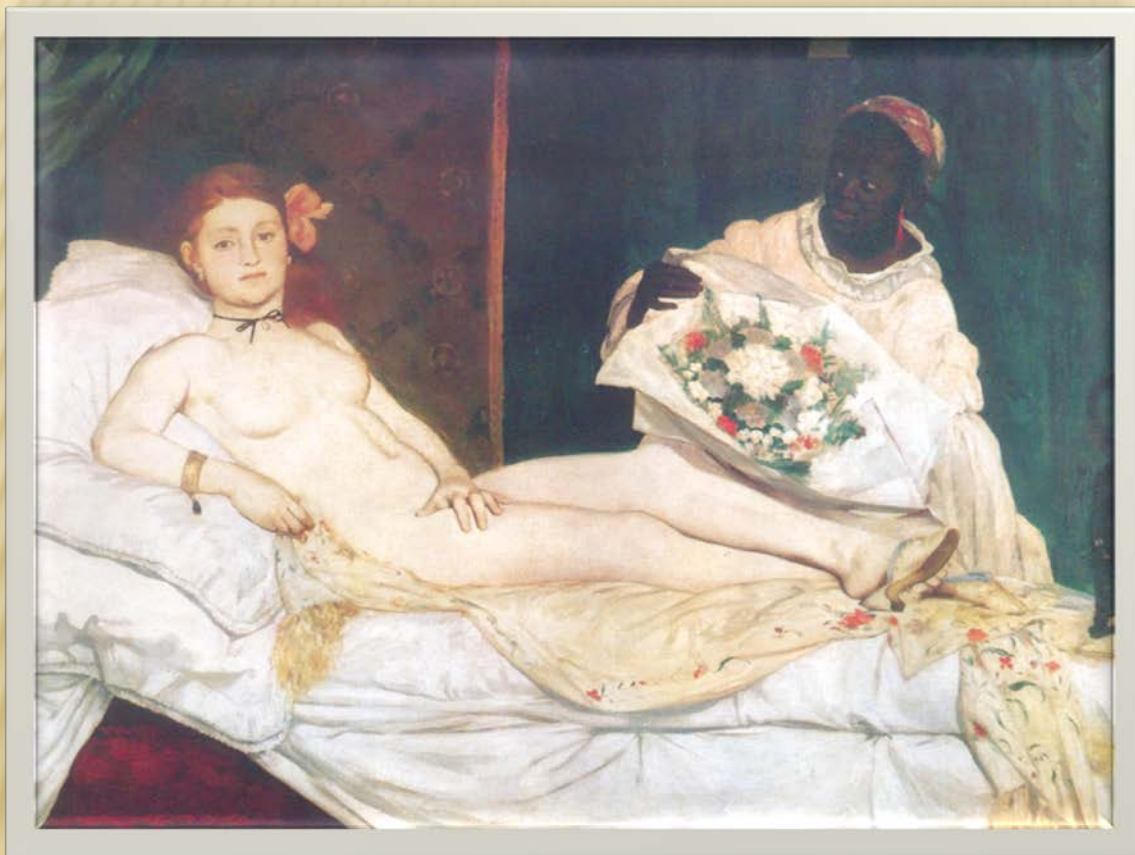
ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

През 1863г. били създадени две от неговите най-значителни творби „Закуска на тревата” и „Олимпия”. Първата от тях, отхвърлена от „Салона”, била изложена в „Салона на отхвърлените”, предизвиква присмех и поредния скандал. Художникът е белязан с печата на безнравственост и грубост. Императорът и императрицата изказали мнение, че картината накърнявала общественото чувство за срам, и това осигурило провала ѝ.

Мане не спестява нищо от модела си. Той иска да покаже голотата. Ослепителната белота на женската кожа контрастира с черните дрехи на заобикалящите я мъже. Това художествено изобретение на Мане оказва решаващо влияние върху Сезан, Гоген, а по-късно и върху платната на Матис и Пикасо.

ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

„Аз предавам по най-простия начин онова, което виждам. Ето „Олимпия“. Какво по-наивно от това? Казват ми че в нея има нещо грубо. Да, има. Видял съм го. Нарисувах онова, което видях” **МАНЕ**

„Олимпия” е приета в изложбата на „Салона” през 1865 г. и води до най-бурния скандал в историята на живописата. “Тя е скандална и тя е идол, израз на презряната тайна на обществото...” пише през 1932 г. Пол Валери. Въпреки това няколко млади художници съзнават огромното значение на картината. Например Сезан изразява мнението си така : *„Що се отнася до мен, аз съм убеден , че вие сте създал велико произведение, което може да сътвори велик художник....за реалната същност на предметите и хората.”*

ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

„Свирачът” от 1866 г. е една от най-известните творби на Мане. Картината е създадена, както и цялата живопис на Мане, непосредствено от действителността. За модел използвал едно момче от близката казарма, дадено му на разположение от сприятелилия се с Мане комендант.

ГАЛЕРИЯ – ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

„Убийството на император Максимилиан” (1867-1868 г).

По време на Световното изложение в Париж на 19 юли 1867г. е разстрелян Максимилиан Хабсбургски – император на Мексико. Трагичната вест шокира Париж. Повлиян от това събитие, Мане, който до този момент е пренебрегвал историческата живопис, прегръща актуалната тема и я пренася на платното. Онова, което най-силно отличава картината на Мане от близката по сюжет „Разстрел на въстаници на 3 май 1808” на Гоя, е липсата на емоции и своеобразното равнодушие на всички персонажи.

ГАЛЕРИЯ

„Закуска в ателието” – 1868 г.

Платното е представено в Салона през 1869 г. и предизвиква недоумението на критиците и обществеността. „Лимон, меч, котка ...тези предмети не си подходат” – възмущава се един от критиците. И прави грешка.

Мане успява майсторски да обедини разнородните предмети и да създаде хармонична композиция. Тази картина е повратна точка в творчеството на Мане. С нея доказва, че не темата трябва да определя нейната композиция, а изборът на графични или хроматични средства.

ГАЛЕРИЯ

„Балкон” – 1868-1869 г.

Творбата спада към серията „Испански впечатления”. От същата серия е и картината „Лола от Валенсия”. През този период Испания е на мода в Париж. Мане разглежда в Лувъра платната на испанските майстори, от които се учи на много неща.

Съвремеността на тази картина се крие в революционно – новаторската организация на пространството ѝ. Благодарение на играта на светлината и сянката художникът успява да създаде впечатление за триизмерност.

Тази картина отново всява смут у съвременниците на Мане.

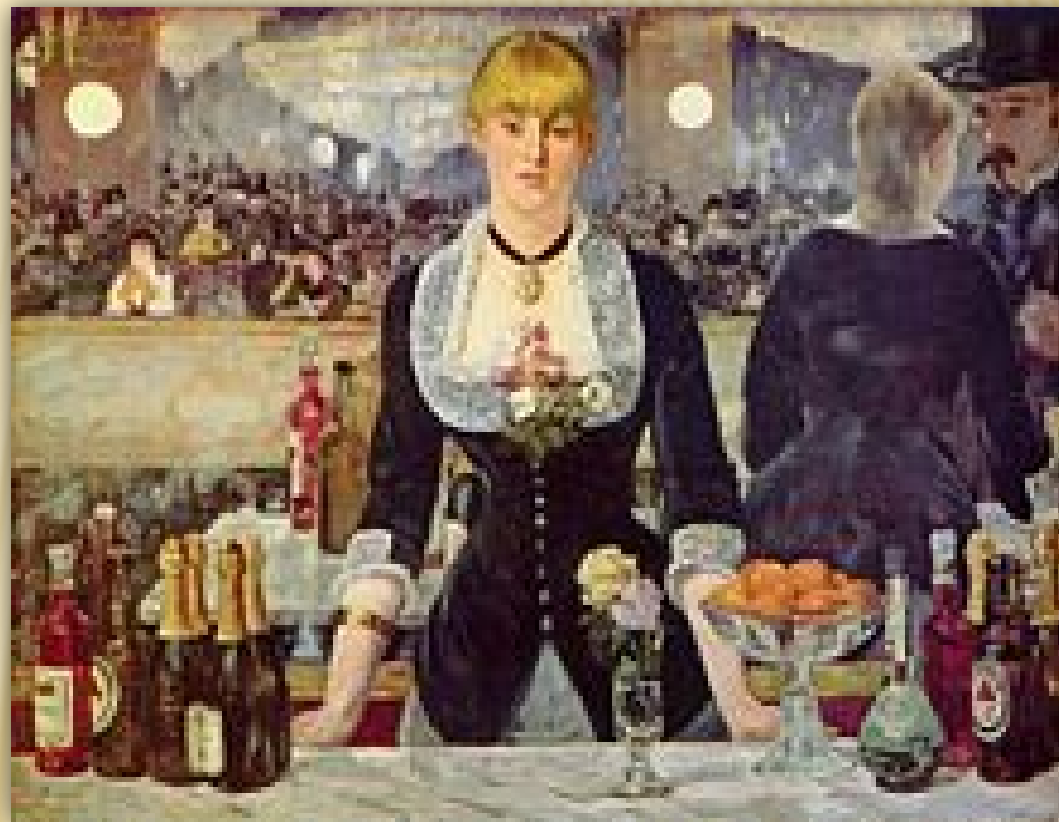
„Мане: същите достойнства и същите недостатъци. Зрителите вече свикнаха с тази живопис и смятат, че тя е по-добра, отколкото е била по-рано. Те грешат. Художникът не се е променил. Променила се е публиката ”

Шезно, критик на Салона, 1869 г.

ГАЛЕРИЯ

„Бар във Фоли - Бержер” (1881-1882) е последната голяма картина на Мане. Художникът е вече тежко болен, но намира сили да завърши платното си.

Това е апогей на художественото му майсторство: всичките му любими теми са събрани в нова съдържана композиция. Пространството на картината е организирано така, че да покаже с помощта на отраженията в огледалото царящите в бара шум и суматоха.

МАНЕ РИСУВА СЕРИЯ НАТЮРМОРТИ И ПОРТРЕТИ

- ✘ „Карамфили и клематиси в кристална ваза” – 1882 г.
- ✘ „Праскови”
- ✘ „Огюст и Йожени Мане, родители на художника” – 1860 г.
- ✘ „Портрет на Емил Зола” – 1868г.
- ✘ „Берта Моризо с черна шапка и букет теменужки” – 1873 г.
- ✘ „Портрет на Стефан Маларме”- 1876 г.
- ✘ „Нана” – 1877 г.
- ✘ „Автопортрет с палитра” - 1879
- ✘ „Виенчанка, портрет на Ирма Брунер” – 1880 г.

ГАЛЕРИЯ - ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

Портрет на Ирма Брунер

Бюст на жена с черни коси

ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

Пролет

Лола от Валенсия

ГАЛЕРИЯ

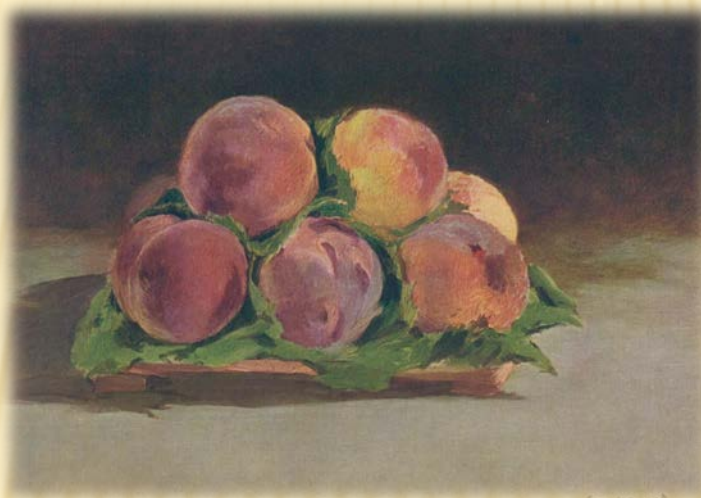
Автопортрет с палитра-1879

Портрет на Емил Зола-1868

ГАЛЕРИЯ-ЛИСТОВА ГРАФИКА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РБ

1864 г.

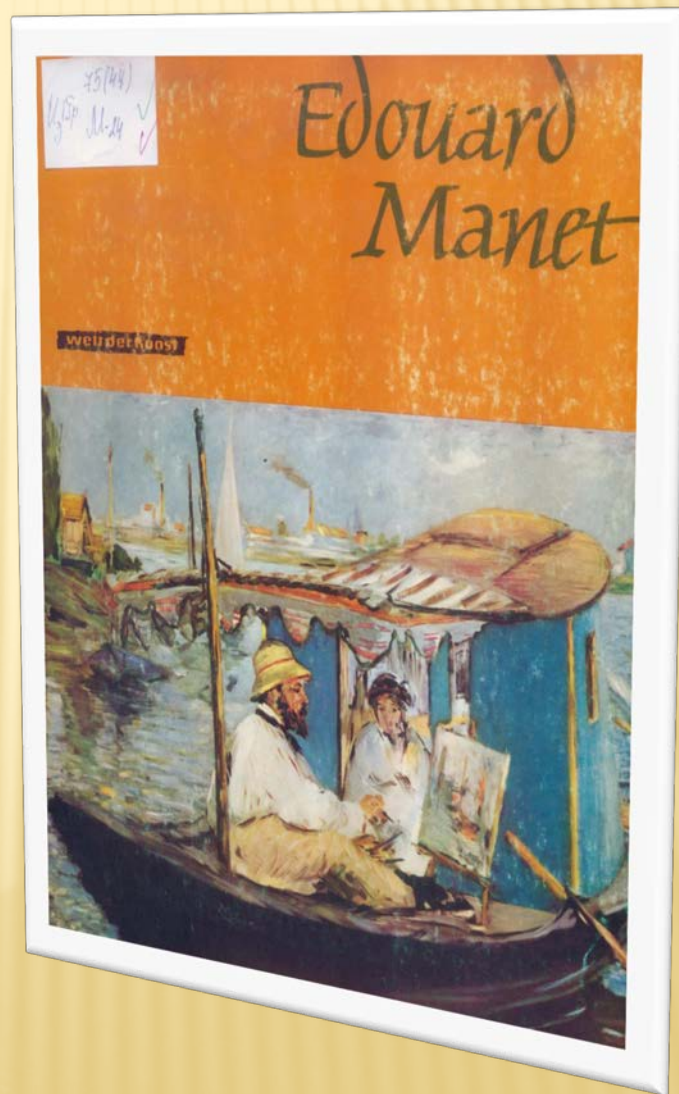

1882 г.

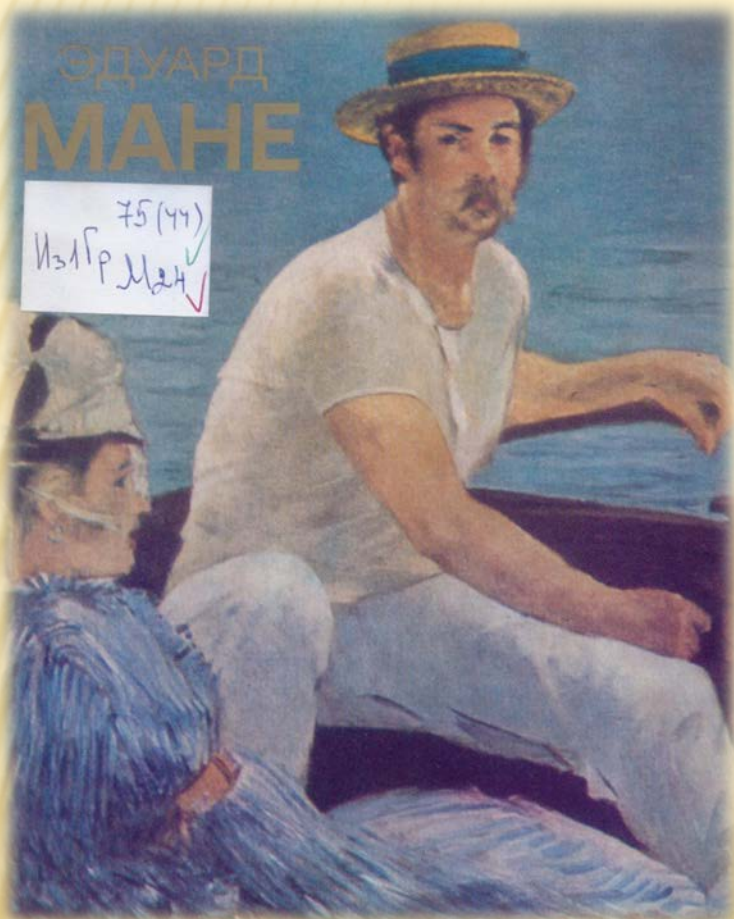
1881 г.

ИЗДАНИЯ, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ БИБЛИОТЕКА “Н. ВРАНЧЕВ”

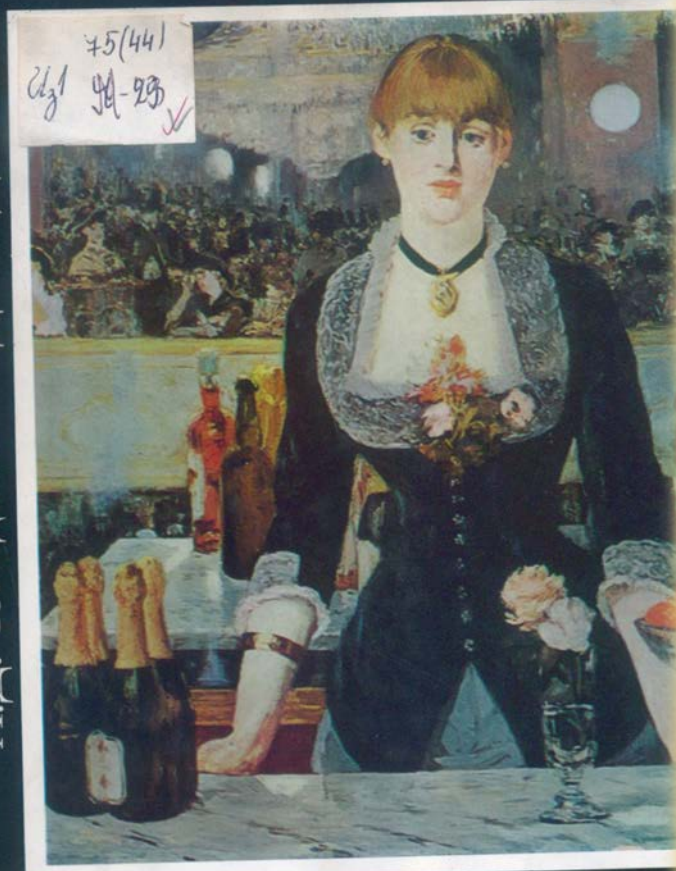

БЪГАРСКИ ХУДОЖНИК

ИЗДАНИЯ, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ БИБЛИОТЕКА “Н. ВРАНЧЕВ”

А.Д.Чегодаев * ЭДУАРД МАНЕ

ИЗДАНИЯ, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ БИБЛИОТЕКА “Н. ВРАНЧЕВ”

